

Sygn. akt II K 341/16

POSTANOWIENIE

Dnia 19 stycznia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Gorlicach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSR Bogusław Gawlik
Sędziowie/Ławnicy:	
Protokolant:	sekr.sąd. Zuzanna Wójcik

przy udziale Prokuratora

po rozpoznaniu w sprawie z oskarżenia prywatnego B. D. p -ko P. B.

oskarżonej o przestępstwo z art. 212 § 1 kk

z urzędu

w przedmiocie umorzenia postępowania

na podstawie art. 339 § 3 pkt. 1 kpk w zw. z art. 17 § 1 pkt. 2 kpk , 632 pkt.1 kpk,

postanawia

I.

postępowanie karne przeciwko oskarżonej P. B. o to ,że w piśmie skierowanym do W. P. (1) (...) w G. z daty wpływu 25.08.2015r pomówiła oskarżycielkę prywatną B. D. o takie postępowanie , które mogło poniżyć ją w opinii publicznej i narazić na utratę zaufania

w związku z zajmowanym stanowiskiem dyrektora Zespołu Szkół (...)w B. tj. o przest. z art. 212 § 1 kk - umorzyć

z uwagi na niepopelnienie zarzucanego jej występku a kosztami procesu w zakresie przez siebie poniesionym obciąża oskarżycielkę prywatną B. D. ,-

II.

zasądza od oskarżycielki prywatnej B. D. na rzecz oskarżonej P. B. kwotę 1008 zł (jeden tysiąc osiem złotych) tytułem zwrotu wydatków związanych

z reprezentacją przez radcę prawnego oskarżonej przed sądem ,-

Sygn. akt II K 341/16

Uzasadnienie postanowienia z 19 stycznia 2017 r.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci pisma, którego treść ma zawierać zwroty zniesławiające oskarżycielkę prywatną (k. 5-7) oraz treść dokumentów przedłożonych przez obie strony, dotyczących owego pisma i reakcji określonego podmiotu na jego treść (k. 4,9-14,22,29-39), a także fakty przyznane przez strony m. in. w

pisemach- w ocenie Sądu jest wystraszający, bez konieczności prowadzenia rozprawy, do oceny zachowania oskarżonej w kontekście możliwości popełnienia przez nią przestępstwa z art. 212 par 1 kk i realizacji jego znamion.

Wyżej wymieniony materiał nie daje podstaw do przyjęcia, że oskarżona P. B. swoim zachowaniem miała zrealizować znamiona przestępstwa zniesławienia z art. 212 par. 1 kk. Czyn taki, aby mógł stanowić przestępstwo, musi mieć charakter bezprawny, a sprawca musi działać w zamiarze bezpośrednim lub ewentualnym pomówienia. Jeżeli wypowiedziane zwroty, które miałyby stanowić pomówienie używane są w warunkach wyłączenia bezprawności w oparciu o art. 213 kk lub w warunkach prawa do skargi według kpa oraz pozaustawowego kontratypu dozwolonej krytyki – sprawca nie popełnia przestępstwa i taka sytuacja zachodzi w niniejszej sprawie.

Oskarżona P. B., będąca nauczycielem Zespołu Szkół (...) w B., skierowała do Wicestarosty Powiaty (...) pismo z datą wpływu 25 sierpnia 2015 r., będące rodzajem skargi na oskarżycielkę prywatną B. D., będącą Dyrektorem (...) w B., gdzie skarży się ona na ograniczenie jej jako nauczyciela tejże szkoły ilości godzin pracy do 13/18 etatu w prognozowanym arkuszu organizacyjnym szkoły na rok szkolny 2015/2016. Według oskarżyciela nie sama zasadnicza treść, ale forma tego pisma (k. 27) zawiera negatywną ocenę zachowania oskarżycielki w postaci powołania nieprawdziwych zarzutów dotyczących jej osoby jako dyrektora. Zarzuty te dotyczą podnoszenia w piśmie, że oskarżycielka ma stosować mobbing wobec oskarżonej, zastraszać nauczycieli oraz stosować nieuczciwe, niezgodne z prawem i niemoralne praktyki (k. 23).

Analizując treść tego pisma, należy wskazać, że zwroty tego rodzaju znajdują się w owym piśmie, ale zostają one użyte w określonym kontekście i stanowią wyraz oceny zachowania oskarżycielki w stosunku do oskarżonej i innych nauczycieli tej samej szkoły. Są one niejako wyrazem krytycznej oceny (co więcej oceny zasadnej jako takiej w zakresie uprawnienia do takiej oceny w relacji do głównego wątku pisma, o czym niżej) zachowania oskarżycielki jako dyrektora (...).

Zasadniczą i kardynalną, a jednocześnie bezsporną kwestią w sprawie jest to, że oskarżona pismo z zastrzeżeniami co do zachowania oskarżycielki skierowała do organu zwierzchniego nad (...) w B. i jej dyrektora, tj. do Starostwa Powiatowego w G., a nie do jakiegoś innego podmiotu i Starostwo Powiatowe jako organ nadzorczy nad ową szkołą było uprawnione i zobowiązane do podjęcia stosownych działań i działanie te podjęło, dokonując oceny między innymi zasadności ograniczenia przez oskarżoną liczby godzin dla oskarżonej na rok szkolny 2015/2016 (gdzie oskarżycielka jako dyrektor szkoły była formalnie uprawniona do ustalenia ilości godzin dla konkretnego nauczyciela – bezsporne).

Z niczego nie wynika, że oskarżona kierując pismo z 24 sierpnia 2015 r. do Wicestarosty Powiatu (...) miała działać w zamiarze zniesławienia oskarżycielki, a nie w zakresie dopuszczalnej krytyki jej posunięć organizacyjnych i w celu niejako zapewnienia sobie jako pracownikowi największej możliwej liczby godzin, co przekładało się oczywiście na faktyczną wysokość wynagrodzenia.

Zarówno treść, jak i forma pisma oskarżonej nie daje podstaw do twierdzenia, że jej zamiarem było zniesławienia oskarżycielki jako dyrektora (...) w B.. Oceniając treść i formę pisma należy brać pod uwagę w pierwszej kolejności zasadniczy problem podniesiony w piśmie i bezpośrednio związku tegoż z treścią pisma i określonych problemów. Bezsporne jest, że pismo to dotyczy arkusza organizacyjnego podziału i ilości godzin dla oskarżonej i taki zasadniczy problem ono porusza. Z tego wynikły określone działania Starostwa Powiatowego w G.. Wątki poboczne pisma (i to czym poczuła się zniesławiona oskarżycielka) stanowią jedynie „podbudowanie” argumentacji zasadniczej i wyraz oceny oskarżonej dlaczego tak – jej zdaniem – zachowała się oskarżycielka.

Miała prawo oskarżona potraktować zachowanie dyrektora (poprzez ograniczenie jej liczby godzin) jako przejaw mobbingu wobec jej osoby i zachowania niezgodnego z prawem (tutaj w rozumieniu jedynie ocennym, a nie formalnej zgodności uprawnienia do ustalania ilości godzin, w kontekście ogólnych przesłanek zapewnienia pełnego etatu „własnemu” nauczycielowi).

To samo dotyczy stosowania nieuczciwych, niemoralnych i nieetycznych praktyk, gdzie wszystkie tego typu zwroty związane są z kwestiami wielce ocennymi, gdzie nie istnieją jednoznaczne, miarodajne kryteria do ustalenia

przekroczenia określonego zachowania i uznawania czegoś za etyczne, moralne, itp. To samo można odnieść do twierdzeń oskarżonej, że pokrzywdzona także wcześniej miała stosować wobec niej mobbing, czy też ją zastraszała (oskarżona nadal twierdzi, że oskarżycielka nie posiada uprawnień do nauki informatyki, mimo odmiennego stanowiska Starostwa Powiatowego w G. i tego wątku również dotyczy owo pismo – k. 27 w zw. z pismem głównym k. 6). Również oskarżona miała prawo do potraktowania zachowania oskarżycielki już w zakresie ograniczenia ilości godzin jako przejaw mobbingu wobec jej osoby to jest do dokonania oceny, że jest to mobbing, niezależnie od tego, czy tak było.

W kwestii zarzutu zastraszania innych nauczycieli – to wiąże się to również z dość ocennym pojmowaniem takiego pojęcia w kontekście całego pisma i poniżej poruszonych kwestii dotyczących niejako dwóch grup nauczycieli, gdzie ta niepopierająca oskarżycielki mogła czuć się zastraszana i tak to oceniać, podobnie oskarżona. Nawet gdyby przyjąć, że w tym zakresie doszło do formalnego przekroczenia granic krytyki – to i tak biorąc pod uwagę cały kontekst sytuacyjny nie można by dopatrywać w tym przestępstwa, z uwagi na znikomą społeczną szkodliwość (art. 1 par 1 kk).

Bezsporne i istotne przy wyżej wymienionych wnioskach jest to, że nauczyciele po objęciu funkcji dyrektora przez oskarżycielkę podzielili się niejako na dwie grupy- jej zwolenników i przeciwników i nie tylko oskarżona, ale także wielu innych nauczycieli mieli takie same lub zbliżone zarzuty co do zachowania oskarżycielki i mogli czuć się niejako dyskryminowani, czy też jako osoby w stosunku do których miał być stosowany mobbing. Wynika to z samych dokumentów przedłożonych przez strony, gdzie Komisja (...) i (...) Powiatu (...) rozpoznawała również skargi M. P. oraz M. M. dotyczące także sposobu i zakresu podziału godzin dydaktycznych (k. 29 i następne). Co więcej – jak wspomniano na wstępie – skargi te na naruszenie przez oskarżycielkę ustawowej zasady Karty Nauczyciela zapewnienia pełnowymiarowego zatrudnienia dla nauczycieli mianowanych, w tym samej oskarżonej, Rada Powiatu (...) uznała za częściowo zasadne (k. 22, 29-35), a były to skargi rozpoznawane w trybie m.in. przepisów kpa, co dodatkowo wzmacnia argumentację, że zarzuty oskarżonej pod adresem oskarżycielki dotyczące jej samej i innych osób, były w głównej mierze zasadne i stanowiły jedynie wyraz uprawnień do krytyki.

Oskarżycielka powinna, jako dyrektor (...) w B., wykazać większy stopień tolerancji jako osoba reprezentująca podmiot publiczny w odniesieniu do uwag pod jej adresem, skoro samo objęcie przez nią funkcji (a później określone zachowania i oceny przez nią części nauczycieli, nawet jeśli były formalnie dopuszczalne) spowodowało swoisty dualizm i podział nauczycieli na jej zwolenników i przeciwników (bezsporne w świetle samych dokumentów przedłożonych przez strony), co w żaden sposób nie przyczyniło się do realizowania podstawowych celów nauczania i co pośrednio mogło wypłynąć na samą jakość nauczania, co nie wymaga specjalnego dowodzenia.

Bez istotnego znaczenia w sprawie jest to, czy oskarżona warunkowo, czy też bezwarunkowo wyraziła zgodę na ograniczenie zatrudnienia oraz to, że wycofała niejako zarzuty przed Radą Powiatu jedynie formalnie co do wymiaru zatrudnienia, co jednakże nie może być tożsame z tym, iż pozostałe realizują znamiona zniesławienia – jak twierdzi pełnomocnik (k. 27).

Dlatego też, wobec przyjęcia, że oskarżona działała w warunkach wyłączenia bezprawności realizując w szczególności dopuszczalną krytykę, gdzie złożona przez nią skarga realizowała jej uprawnienia przewidziane w kpa a w pozostałym zbliżonym zakresie w ramach pozaustawowego kontraktu dozwolonej krytyki – należało umorzyć wobec niej postępowanie, a kosztami procesu w zakresie przez siebie poniesionym obciążyć oskarżycielkę prywatną B. D..

Zasądzono od tejże na rzecz oskarżonej kwotę 1008 zł – zgodnie z żądaniem – tytułem zwrotu wydatków związanych z reprezentacją przez radcę prawnego oskarżonej przed Sądem, która to kwota znajduje oparcie w przepisach dotyczących kwestii wynagrodzenia za reprezentację.